

I – De Trailer

‘Dit is de laatste keer dat ik het zeg. Gooi die klotesigaret uit het raam. Godverdomme Zico, straks maak je de zetel nog vuil.’

‘Of ik maak er een gat in...’

Zico lacht door zijn neus, neemt dan een lange trek van zijn sigaret en blaast de rook langzaam door het openstaande raampje.

‘Is het kunstleer?’

‘Je bent soms een onuitstaanbare smeerlap, weet je dat?’

‘Dat weet ik, Zé, dat weet ik. Maar het is een dunne lijn tussen onuitstaanbaar en onweerstaanbaar. Slechts één miezerig lettergreepje. Wist je dat, Zé? Hè?’

Zico voelt de opwindning bij zijn vriend, constant knipperend met de ogen, zijn rechterhand op de versnellingspook. Vroeger zou hij zich hebben laten meeslepen door zijn gemoed, zou hij meegegaan zijn in de euforie van de metgezel, overgeleverd aan andermans gevoelens. Hij zou overrompeld geweest zijn door een belevingskracht die gewone mensen onttrekken aan ongewone situaties, die middelpuntvliedend om de oren suist van tamme omstanders als Zico en hen onderdompelt in chaos. Dit glorieuze moment van verlangen en afwachting in de aanloop naar actie zuigt moeiteloos hun adrenaline op. Wie ermee overweg kan, stijgt boven zich uit. Wie twijfelt, ontregelt zichzelf en is aangewezen op de standvastigheid van zijn compagnons om hem te leiden. Is dat houvast ook afwezig, dan krijg je niets minder dan een catastrofe.

Zico had vaak op de drempel gestaan van *catastrofe*. Hij was een eenzaat geweest (normaal blijf je dat voor de rest van je leven, maar Zico was een beetje anders: hem overkwamen wel vaker aparte... kwesties), dus was hij ook altijd

alleen op pad geweest voor zijn opdrachten. Zijn baas had een oeverloos vertrouwen in hem, wat hij nooit had beschaamd. Daarom liet hij Zico het werk op zijn eigengereide manier doen: hij zou leveren. Hij liet hem rustig zijn gang gaan. Als hij geld of goederen moest ophalen. Als hij dwarsliggers in het gareel moest laten lopen. Hij mag dan een sufkop lijken, dacht zijn baas, hij kent er wat van, niets op aan te merken. Wat hij evenwel niet wist, was dat dit meer te maken had met Zico's geluk dan met zijn kunde.

Voor hij Zé leerde kennen, maakte hij op de mensen met wie hij omging vaak een ietwat onverschillige indruk, maar niemand die eraan dacht hem van hooghartigheid te beschuldigen. Nee, die indruk kwam eerder voort uit de ingedoken houding die hij zich aanmat, met hangende schouders en ingedeukte borst, wanneer hij tegen hen sprak met dat typische monotone gemompel en uit zijn onvermogen om iemand in de ogen te kijken gedurende een hele conversatie. Ondanks (of juist dankzij, dat hangt van persoon en invalshoek af) deze communicatieve gebreken was hij een graag geziene gast. Iedereen ging ermee akkoord dat Zico eerste keus was om de vuile werkjes op te knappen voor de chef. Envelopjes halen, leveringen verzekeren, de doorstroming controleren, aanmaningen overbrengen: het waren ontegenzeggelijk onbenulligheden waarvoor anderen hun neus zouden ophalen, mochten ze hen niet leiden naar de top van de hiërarchie. Toch deed Zico het keer op keer zonder morren, los van enige ambitie, en met succes.

Maar dat was dus grotendeels vanwege het geluk dat hem toelachte. Want hoe onbenullig de taak is die volbracht moet worden, er kan altijd iets tussenkomen wat de situatie in de war brengt, of iemand. De wereld loopt vol heethoofden die voor het minste geringste moeilijk doen en de vuisten laten spreken, of ze het nu bij het rechte eind hebben of niet. Verscheidene malen was Zico tegenover zo iemand komen te staan en telkens was het geluk aan zijn zijde geweest. In de woordenwisselingen was hij zoals gewoonlijk ontregeld geraakt en overdonderd

door de primitieve kracht van zijn tegenstrever die met intense, luide uithalen de overhand nam.

In die tijd droeg hij nog geen wapens. Dus het enige wat Zico kon doen, was als verlamd de verbale aanvallen incasseren en hopen dat hij gered zou worden voordat hij ten onder zou gaan aan de aangekondigde fysieke klappen. Op dat moment kwam zijn geluk altijd om de hoek kijken. Soms gebeurde het dat een derde persoon, die betrokken was bij de ontmoeting, voelde dat de boel zou escaleren en wijselijk tussenbeide kwam om erger te voorkomen voor alle drie de partijen. Maar andere keren stond hij alleen tegenover een agressor. Je had mannen die luidkeels hun mening verkondigden, als een machinegeweer, waarbij hun speeksel tegen Zico's gezicht vloog, en je had mannen die heel kort en direct zeiden wat ze te zeggen hadden om dan meteen in de houding te staan, dreigend, klaar om de eerste slag uit te delen. Zico verstarde, zweeg, keek langs hen heen in de hoop dat ze zouden oplossen in ijle lucht. Je kon niet zeggen dat hij angst voelde. Of hij iets voelde.

Het gevolg was wel doeltreffend: hij creëerde een ongemakkelijkheid die oversloeg op de tegenstrever en die de balans in zijn voordeel deed overhellen. Er werd getwijfeld. De dreiging werd de kop ingedrukt. Ze geloofden allen dat hij blufte. Dat hij de situatie onder controle had en de troefkaarten in zijn hand. Dat hun acties niet besteed waren aan Zico. Dat hij zo meteen een wit konijn tevoorschijn zou toveren. Daardoor hielden ze in. Ze gaven toe. Tot ieders grote verbazing werd de zaak beklonken. Zico wandelde weg zonder te weten wat er nu echt was gebeurd en zijn tegenstander bleef hem met open mond aanstaren tot hij uit het zicht was verdwenen, terwijl hij zich probeerde te herinneren wat hem van mening had doen veranderen. Op die manier gebruikte Zico onbewust de chaos in zich om, bij gevaar, de krachten die op hem inwerkten te overwinnen en finaal zijn catastrofes te ontlopen.

Maar dit is allemaal lang geleden. Sindsdien is er veel veranderd in Zico's leven, eerst en vooral door de komst van Z  . Onmiddellijk na hun ontmoeting al werden ze onafscheidelijke vrienden. Wanneer Zico zijn ronde doet voor de baas, gaat Z   mee om een oogje in het zeil te houden. Rugdekking. Partner. Nooit zie je de ene zonder de andere. De eenzame boodschapper Zico is dood, in alle betekenissen van het woord. Want het feit dat hij nu als duo opereert, is niet eens de grootste aanpassing. Zico lijkt namelijk in een korte tijd helemaal veranderd als mens. De suffe, onge  interesseerde houding die hem zo typeerde, heeft hij als een overbodig slangenvel van zich afgeschud. Hij loopt nu fier als een pauw, met de borst vooruit. Zijn levendige gezicht komt je stralend tegemoet en zijn ogen herbergen een doordringende blik die de meest nukkige zuurpruimen voor zich zou doen winnen. Het is een genot om hem bezig te horen: als een *cool* spraakwater palmt hij zijn toehoorders in. Zico is nu een zelfzekere jongeman geworden die het heft in handen neemt en de situatie controleert waar hij maar gaat.

Je kunt je afvragen hoe dit allemaal zomaar kan gebeuren, wat de oorzaak is van deze plotse gedaanteverwisseling. Antwoorden zijn soms eenvoudig te vinden. Het heeft uiteraard te maken met de komst van Z  , die een grote rol speelt in zijn leven. In ieder geval is Zico pas veranderd na hun ontmoeting en heeft hij Z   op zijn manier aangenomen als *poulain*. Wat de zaken nog vreemder maakt, is dat Z   een exacte kopie blijkt van de vroegere Zico: hij straalt dezelfde apathie uit, gemengd met een overdosis moedeloosheid en zwijgzaamheid. De nieuwe Zico herkent in hem zijn vroegere ik en is van plan als een meester over hem te waken. Hij is alvast niet bang voor de verantwoordelijkheid die daarmee gepaard gaat. Men kan zich verder ook afvragen of deze metamorfose misschien iets te maken heeft met de wijziging in de werksfeer. Niet in het minst, want er is ondertussen een nieuwe baas aangesteld, die toch wel een andere ethiek hanteert dan de oude werkgever. Dit heeft zich eveneens voorgedaan rond de

periode waarin Zico zich als herboren *bon vivant* heeft ontdekt. De kansen die hij nu krijgt om zich te bewijzen en de hernieuwde taakverdeling binnen de organisatie laten zich duidelijk gelden: ze doen een jongeman als Zico zichtbaar openbloeien. Beide gebeurtenissen hebben dus samen geleid tot deze hele evolutie van zelfontplooiing, persoonlijk en ook op het werk waarbij Zico (en met hem Zé) enkele bevoegdheden meer heeft gekregen. Om die adequaat in te vullen acht de leiding het nodig dat hij te allen tijde een wapen draagt en dat hij zich verplaatst met een daartoe geschikt vehikel, liefst op vier wielen en uiteraard zelf te zoeken bij bevriende garagisten en handelaars, een werkje dat Zico met alle plezier toevertrouwt aan Zé.

‘Ideale auto trouwens. Er is aan gewerkt. Snel en vinnig, goede wegligging. Kleur. Ik had gezworen dat hij zwart was. Hoe is de besturing?’

Hij kijkt naar het sportstuur, het glad bewerkte hout, de linkerhand van Zé op tien uur. Hij laat zijn zenuwen niet de bovenhand nemen. Hij schippert, op adrenaline. Een echte vakman, grijnst hij, terwijl Zé knikt als antwoord, zijn ogen gefixeerd op het wegdek. Hij kiest altijd voor hetzelfde type wagen, denkt Zico, voor elke opdracht. Het is nu al de zoveelste keer dat hij dit model er uitpikt, nadat hij de godganse rij auto’s heeft afgelopen. Zelfs het interieur is praktisch identiek aan het vorige. Het moet zijn dat hij er compleet weg van is. Oké, we hebben er natuurlijk ook goede ervaringen mee gehad. Dat zal zeker een rol spelen bij Zé. Maar het blijft wel bijgeloof. Die auto’s lossen onze problemen niet op. Ze creëren er hoogstens geen nieuwe. Laten we het daarop houden. Maar hoe je het draait of keert: die jongen hier houdt van routine!

‘Het is tijd. We hebben alles mee.’ Zico opent zijn raam een beetje meer en houdt zijn sigaret tussen duim en middelvinger.

‘Waarom komt hij nu niet?’

Een donkere Alfa Romeo rijdt een bushalte voorbij. Uit het passagiersraampje vliegt een half opgerookte sigaret en hij belandt in het plasje dat zich deze ochtend gevormd heeft aan het begin van de S op de stopplaats van bus 9. Na de zware bui is nu ook de motregen gestopt. Deftige auto, denkt Carl, als hij naar de Alfa kijkt tot die achter de volgende bocht verdwijnt, en de chauffeur hield zich aan de reglementaire snelheid. Netjes, betuig respect. Hij wil twee keer met zijn vuist op zijn hart kloppen, maar bedenkt zich. Er staan nog drie personen aan de halte en dan houdt een mens zich al eens in. In plaats daarvan haalt hij het kapje van zijn jas, dat hem tot nog toe onherkenbaar had gehouden, van zijn hoofd. Hij gaat even met de handen langs zijn haar aan de zijkanten en eindigt in de nek. Carl heeft gisteren op de kappersstoel van Frida (heel aardig, met fraaie rondingen) gezeten en is zichtbaar tevreden over zijn korte coupe. Kan hij eindelijk met een gerust hart zijn nieuwe designermuts beginnen te dragen. Zelfs die hardnekkige nekhaartjes heeft ze mooi verwijderd. Een echte vakvrouw.

‘Kijk, hij staat daar al twee minuten te wachten!’

Carl draait zijn hoofd mee naar links, alsof hij ook wil kijken waar de bus blijft. Maar het is eerder een instinctieve reactie op het geklaag van de ongeduldige oude man die in zijn buurt staat. Hij heeft eigenlijk tijd genoeg. Er is niet zoveel werk voorhanden. Het heeft alle schijn van een rustige periode, maar vergelijken kan hij niet. Daarvoor werkt hij nog niet lang genoeg bij de organisatie.

Vandaag moet hij gewoon even iets ophalen. Hij weet zelfs niet wat. Ze hebben het hem verteld, dat wel, maar hij kan het zich met de beste wil van de wereld niet meer herinneren. Was het een pakketje, een doos? Of was het nu een envelop? Geen probleem, zo belangrijk is het niet, denkt Carl. Ik zie wel wat het wordt, als ik er aankom. Het adres weet ik tenminste nog, aan de andere kant van de stad... Had ik maar een auto.

Hij kijkt opnieuw voor zich uit, de handen in zijn broekzakken. In de linker grabbelt hij rond tot hij vindt wat hij zoekt. Hij laat twee minuscule

kieselsteentjes over zijn vingers wippen. Mooie kleine kiezels, denkt hij, scherp en glad tegelijk. Voor hem ligt er een sigaret in een plas. Hij schudt misnoegd het hoofd. Moeilijk afbreekbaar, denkt hij. Hoeveel moeite kost het om, als je toch zo nodig moet roken, het peukje daarna in een asbak te doven? Toch niet meer dan hem zomaar weg te gooien? Nu vervuult die sigaret het regenwater. Als de stadsdiensten de straat niet vegen, dan spoelt die filter mee de riolen in. Zo gaat dat maar door, in elke straat in elke wijk. Dan spreken we, binnen een tijdsbestek van enkele jaren, over miljoenen sigarettenresten in het hele rioolnetwerk van deze stad alleen. De natuur doet er een hele tijd over om dat af te breken, maar hoeveel mensen weten dit? Zulke dingen zouden verplichte leerstof moeten zijn vanaf de lagere school. Mensen opvoeden, dat is de sleutel om de overbelasting van ons milieu tegen te gaan. Vervuiling is een misdaad, veel erger dan andere, vindt Carl. Daar moeten we op blijven hameren. Hij schuurt zijn kiezels tegen elkaar.

Als een donderslag bij heldere hemel kreeg Carl op zijn achttiende hooikoorts. De jongen die in zijn jeugd nooit een ernstige ziekte opgelopen had, die fit en gezond door het leven ging, kwam op een warme lentedag in mei, nadat hij een eindje had gefietst langs het kanaal met een aangenaam briesje als tegenwind, weer zijn huis binnen, dat hij nu nog altijd deelt met zijn vader, en begon even later met tranende ogen te snotteren als een klein kind. Hij wist niet wat hem overkwam. Toen zijn vader eindelijk terug was van zijn werk, stond hij op het punt om in paniek te raken. Hij had namelijk al alles geprobeerd wat hij wist om de jeuk in zijn ogen en de waterval van snot uit zijn neus in te dijken. Zijn ogen had hij onophoudelijk bevochtigd aan de lavabo tot hij op het idee kwam om twee washandjes nat te maken met koud water en die op zijn ogen te leggen. Toen hij merkte dat het erg lastig was om zijn neus te snuiten met twee washandjes voor zijn ogen, legde hij die even opzij, scheurde een papieren

zakdoekje in tweeën en stak beide helften afzonderlijk in elk neusgat. Carl had het gevoel dat het niet echt hielp.

Zijn vader trof hem zo aan in de zetel. Hij trok zijn wenkbrauwen op en vroeg Carl of hij gevochten had. Nadat hij het vreemde verhaal aangehoord had, dacht hij meteen aan een soort allergie. Het was te laat om nog naar de huisarts te gaan en niet ernstig genoeg om de spoed van een ziekenhuis binnen te vallen, oordeelde zijn vader. Dus moest de nacht even soelaas brengen en zouden ze de dag erna de dokter bezoeken. Die had weinig moeite om zijn diagnose te stellen. Na enkele tests werd duidelijk dat Carl een specifieke allergie had ontwikkeld voor berkenstuifmeel en graspollen. Hij zou zich in de lentemaanden voortaan moeten behelpen met pilletjes, oogdruppels en een neusspray. Waarom de allergie zich plotseling en zo hevig manifesteerde, dat kon de dokter niet vertellen. Maar hij achtte het wel volkomen normaal dat zulke dingen steeds vaker zouden voorvallen: steeds meer mensen raakten allergisch voor de natuur en alles daaromtrent, zo verwoordde hij het.

Carl kon niet leven met het verdict van de dokter. *Het is gewoon zo*. Dat zinnetje kon hij niet aanvaarden. Hij had een aannemelijke uitleg nodig. Hij vond dat hij een ziekte had opgelopen zonder te weten waaraan hij die verdiend had, of om het met zijn, onbewust geleende, woorden te zeggen: ik ben veroordeeld, maar ik ken mijn misdaad niet. Daarop begon zijn speurtocht op het internet naar alles wat te maken had met allergieën en hooikoorts in het bijzonder. De vakliteratuur met zijn definities en biologische uiteenzettingen liet hij al snel links liggen. Wat Carl zocht, was het waarom en daarvoor had de wetenschap nog geen eenduidige, simpele verklaring gevonden. Hij zocht daarom de fora af in de marge van die wetenschap, de blogs, onlinezelfhulpgroepen en *communities*. Daar vond hij het antwoord op zijn vraag. Uit die overvloed aan meningen, dagboeken, ervaringen en veronderstellingen puurde hij voor zichzelf één constante, één factor die hij tenminste kon bevatten, iets wat voor hem het

verhaaltje deed kloppen: Carl stelde de milieuvervuiling aansprakelijk voor zijn medische problemen.

Kijk maar, dacht hij, mijn stelling blijft overeind na een dubbele controletoets. In verscheidene, toonaangevende, wetenschappelijke studies werd milieuvervuiling geponereerd als (mogelijke) oorzaak van een stijgend aantal allergieën bij de mens, en specifiek bij jongeren. Carl verifieerde dit naderhand, helemaal op het einde van zijn speurtocht. Maar de meest onlogische handeling stelde hij met zijn tweede zelfverklaarde controletoets: hij besloot dat de oorzaak niets anders kon zijn dan milieuvervuiling, omdat hij tot dan toe de natuur had verwaarloosd en er zich niets van had aangetrokken. Hij was een vervuilend organisme geweest dat geen zorg had gedragen voor de wereld om zich heen en daarom was dit lot hem beschoren. Men kan opperen dat dit weinig wetenschappelijk is, zelfs op het belachelijke af, maar voor Carl zat er een grond van waarheid en rechtvaardigheid in en hij was bereid dat morzeltje uit te laten groeien tot een heuse overtuiging, opdat alles perfect in zijn plaatje zou passen. Hij besloot daarop om zijn leven te herzien.

Het eerste wat hij deed, was erop letten dat hij nooit meer een papiertje van snoepgoed, chocolade of een andere snack op de grond zou smijten, laat staan een plastic fles of een drankblikje. Als hij die onbehouwen nozems rond zich bekeek die hun duit in het zakje van het zwerfvuil deden, keerde zijn maag om en kon hij onmogelijk geloven dat hij tot voor kort tot hun soort had behoord. Hij zag ook toen pas in hoeveel, vaak nutteloze, verpakkingen voor de voedingsindustrie werden geproduceerd, wat hem gaandeweg mateloos zou irriteren. Voortaan hield hij het zo veel mogelijk bij glas, herbruikbare papieren zakken en biologisch afbreekbaar materiaal. Hij spoorde zijn vader aan tot het aanschaffen van een compostcontainer voor in hun tuintje. Met een rigide instelling sloeg hij aan het sorteren en recycleren. Gft, pmd, kga, papier en karton, glas, niets zou in de verkeerde categorie verzeilen. De plakkertjes op de

fruitschillen, met de aanwijzing van het land van herkomst, stripte hij er af; het lipje van zijn vaders theebuiltjes snokte hij van het touw waaraan het hing.

Ondertussen had Carl van de ecologische voetafdruk vernomen die iedere persoon bezit en die je dus individueel kan berekenen. Die van hem lag net boven het westerse gemiddelde. Hij besloot te streven naar de ecologische voetafdruk van, bijvoorbeeld, een Ethiopische koffieboer. Dat leek hem wel een uitdaging. In het huis verving hij de gloeilampen door spaarlampen, sloot de boilers af als ze een onnodige waakvlam gaande hielden en trok systematisch de stekkers van elektrische apparaten uit het stopcontact, nadat hij ze gebruikt had. Zijn vader zag er geen graten in, zolang hij zelf maar geen moeite hoefde te doen. Toch werd hij wat kregelig, toen zijn zoon voor de zoveelste keer klaagde over zijn afgeleefde dieselwagen die te veel ongezonds zou uitstoten. Alsof het geld op zijn rug groeide. In dat geval zou hij wel een nieuwe auto kopen. Maar wat een breekpunt tussen vader en zoon werd, was het lumineuze, van een of andere groene website geplukte voorstel van Carl om het koude water, dat wegvloeit uit de douchekop voor de boiler is opgewarmd, op te vangen en voor een ander doeleinde te gebruiken, zoals het doorspoelen van het toilet. Zijn vader keek hem aan met licht knarsende tanden. Dus ik moet die emmer vullen, vroeg hij, en stapte naar de badkamer om de daad bij het woord te voegen. Inderdaad, zei Carl die hem gevolgd was, dan kun je het water voor iets anders gebruiken. Oh, ik weet al perfect waarvoor, mompelde zijn vader en hij goot de hele emmer leeg over het hoofd van zijn zoon en snauwde hem toe dat hij kon oprotten met zijn gezeik. Daarmee was de kous af. Carl zou zijn briljante ideeën verder voor zich houden.

Dit akkefietje remde hem geenszins af. Hij werd vegetariër om de druk van de wereldwijde veestapel op onze aarde te verminderen. Dat hij hiermee ook het dierenleed in de wereld reduceerde, interesseerde hem maar matig. (Niettemin was het mooi meegenomen, de meisjes schenen er best gevoelig voor.) Hij deed

alles zo veel mogelijk te voet, tenzij hij zoals vandaag aan de andere kant van de stad verwacht werd. Dan nam hij het openbaar vervoer, dat in zijn stad overigens heel goede lijnen en verbindingen heeft. De hoeveelheid fijn stof die hij inademde, baarde hem geregeld zorgen. Maar een recente studie had aangetoond dat een fietser of voetganger heel wat minder van die vuiligheid binnenkreeg dan een autobestuurder of –passagier. Dat nieuws stelde hem meteen gerust en versterkte het geloof in zijn missie. De vervuilers zouden hun verdiende loon niet ontlopen.

Maar jongens blijven jongens en dat is niet anders bij Carl. Hij droomt net als zijn leeftijdgenoten van meisjes en auto's. In zijn geval zijn dat dan hyperzuinige, milieuvriendelijke vierwielers met net dat vleugje design, dat sprankje uitstraling dat ervoor zou zorgen dat hij geen mal figuur slaat, als hij ermee door de straten rijdt. (Zijn ultieme droom is en blijft een hybride wagen, maar die kosten stukken van mensen en het zal nog jaren duren vooraleer die in goedkope massaproductie zullen verschijnen, heeft hij ergens gelezen.)

Natuurlijk zou hij daarbij graag geflankeerd worden door een prachtig meisje dat hem graag ziet en niets anders ter wereld wil zijn dan zijn liefje. Ze zou hem wel moeten volgen in zijn persoonlijke strijd tegen de milieuverontreiniging. Maar wie me oprecht liefheeft, zal me steunen, denkt Carl. Wie weet kunnen we dan over zoveel jaar samen naar het platteland verhuizen, waar de lucht zuiverder is, de mensen meer begaan zijn met de natuur en waar ik geen zwarte zakdoek overhoud, als ik er mijn neus in snuit. Deze reflecties dwalen door zijn hoofd, sinds dat fraaie exemplaartje zich bij het gezelschap heeft gevoegd aan de bushalte. Hij houdt zijn kiezeltjes even stil.

Het is tijd om wat meer interesse te tonen, vindt Carl. Nu even heel bewust doch kwansuis nonchalant de andere kant opkijken. Ik ga gewoon eens het hoofd draaien. Dat zorgt voor een heel natuurlijke balans. Mijn nek was te veel naar één zijde gekeerd en dat is slecht voor de spieren. Oh, kijk eens aan. Wie hebben

we daar. Dag mooi meisje. Ik ben Carl, aangenaam. Heb ik je niet eerder gezien, in de vlucht en in profiel, toen die Alfa voorbijkwam? Die vond je wel wijs. Ik kan zien dat je stijl hebt, met je enkellaarsjes en je rokje... Accentueert dat je lange benen? Jazeker, ik kan dat zien. Sensueel en toch niet vulgair, dat zegt de *Glamour* die bij Frida lag, misschien lees je dat boekje wel eens. En dan dat jekkertje erover. Top. Ik ben ook blij dat er nog meisjes zijn die hun lange haren niet in een staart dragen. Laat ze maar hangen, golvend en zwart als olijven. Ben je toevallig geen Italiaanse? Nee, misschien niet. Daarvoor zijn je oorringen niet opzichtig genoeg. En gelukkig ben je niet al te mager, want al die anorexiemeisjes tegenwoordig. Ik moet er niets van weten.

Maar ik zie wel dat je al de hele tijd aan het sms'en bent. Daarnet nog: zonder te kijken, op automatische piloot bijna, toen die auto voorbijreed. Je weet toch dat te veel spelen met je gsm niet bevorderlijk is voor de gezondheid, door de straling die uitgaat van een gesprek of een bericht? Heb je gratis sms'en gekregen van je operator of is dit je enige hobby? Ah nee, toch niet. Ik zie dat je ook van muziek houdt. Wat beluister je op je mp3-speler, als ik zo vrij mag zijn... Ze kijkt op! Ze kijkt op! Carl lacht lichtjes schaapachtig terwijl hij opnieuw zijn hoofd draait en voor zich uit staart. Zijn hart klopt bijna in zijn keel door dit eerste oogcontact, maar uitwendig probeert hij zich koel te houden. Ze heeft gelachen. Ik zweer het je, ze heeft gelachen, en ze heeft nog een mooie snoet ook. Oké, kalm blijven, kalm. Wat nu? Ik zal nog eens oogcontact zoeken, zou ze weer lachen? Dat moet wel, dat kan haast niet anders. En straks, als de bus er is, kijk ik een laatste keer, als ultiem teken. Lacht ze opnieuw, dan ga ik naast haar zitten. Absoluut! Ik weet al wat ik ga zeggen. Voordat ze opkeek, heb ik net kunnen zien dat ze dezelfde mp3-speler heeft als ik. We hebben een raakpunt, we hebben iets gemeen. Dat komt in orde. Schat, dit kan wel eens het begin zijn van ons tweeën.

‘Hoe is dat nu mogelijk? Daar, kijk daar. Kijk dan! Die bus staat al vijf minuten aan die klotehalte! Hij moest allang hier zijn. Is de chauffeur zijn banden aan het opblazen of wat? Of moet hij nog tanken? Jezus Maria Jozef, geef me geduld. Geef me geduld of er komen ongelukken van!’

‘Zeg oude rukker, maak je toch eens niet zo druk. Die bus zal heus wel komen. Straks lig je hier met een hartaanval op de stoep en wat gaat je vrouwtje dan doen? Ze lijkt al zo bezorgd. Trouwens, je ziet hem daar toch staan? Hij zal wel komen. Die chauffeur mag ook eens vijf minuutjes rusten, zeker? Wat krijgen we nu? Je zou beter een voorbeeld nemen aan je vrouw. Ik ben nu aan het denken, want ik ben even van mijn melk. Eerst al door die Alfa die voorbij is gereden. Heel mooie auto, dat moet ik zeker aan Sylvie sms'en. En dan door die gast daar, toen hij zijn kapje naar beneden deed. Wauw... Ik had al gezien dat hij groot is en met zijn Tommy en Diesel ook in stijl gekleed loopt. Ik zou nu niet verbaasd zijn, als hij een meisje heeft. Maar hij heeft toch gekeken en gelachen, hoor. Kijk, nu doet hij het weer. Ik zie hem volledig zitten. Al denk ik dat hij toch zeker in de twintig is. En Sylvie zegt het altijd: maar Annelies toch, jij valt altijd op oudere jongens. Hoe zit dat met jou? Jij bent zelf nog maar net veertien. En dan zeg ik: Sylvie, jij domme trien, weet jij niet wat ze zeggen? Dat er op liefde geen leeftijd staat. Je voelt dat of je voelt dat niet. Wat krijgen we nu? Zo, dat is doorgestuurd. Daar, hij kijkt weer en hij lacht. Hij is toch een heel knappe jongen, vind je niet, met zijn strak geknipt haar? Ik zal nog eens lachen, zodat hij met me komt praten. Zou hij naar mij komen? Ik heb er geen idee van. Maar kijk, hij heeft dezelfde mp3-speler als ik. Welke muziek zou hij goed vinden? Toch geen house, zeker? Ik hoop, en denk, r&b eigenlijk, want zo ziet hij er toch uit. Ik ga nog eens mijn mp3-speler tonen, zodat hij weet dat we dezelfde hebben. Maar Annelies toch, jij bent een onnozel kieken. Zo, hij heeft het gezien. Kijk, hij lacht. Ik zie hem volledig zitten, ik moet dringend Sylvie sms'en.’

'Het is toch niet te geloven.' Dil zucht en schudt het hoofd. Al tien minuten, tien minuten is het geleden dat de bus tevoorschijn kwam in het begin van de straat en parkeerde aan de vorige halte. Wat gebeurt er toch? Hij snapt er niets van. Daarnet kon hij zich niet meer bedwingen en wou hij ernaartoe stappen. Maar daar heeft zijn vrouw Betty een stokje voor gestoken. Stel dat hij halfweg zou zijn en de bus op dat moment zou aanzetten. Dan is hij nooit op tijd terug. Gelukkig is zij er nog om te zorgen dat Dil niet in zulke benarde situaties terecht komt.

'Hij zal wel komen, Dil. Houd je rustig. Je mag je niet opjagen, heeft de dokter gezegd. Anders heb je het vlaggen.' Een te hoge bloeddruk, zei de dokter. Maar Betty wist het allang. Het is een familietrekje. Dil zijn vader en grootvader kampten met hetzelfde probleem. De familie van haar man is een luidruchtige bende met een korte lont. Te snel opgebrand, het verhaal van de Seynaeves. Het was een wonder dat Dil de pensioengerechtigde leeftijd had overschreden. Zijn voorgangers hadden de zestig niet gehaald.

'De dokter, de dokter... Ik zal hem straks eens zijn vet geven. Als we er ooit komen tenminste.' Het enige wat zo'n dokter kan doen, is een pilletje voorschrijven. Een bende bureaucraten is het, vindt Dil. Diagnose, voorschrift, incasseren. En de volgende. Hier meneer, zeggen ze, een pilletje. Het zal uw leed verzachten en ondertussen onze zakken vullen. Daarmee kunt u nog jaren voortleven, tot ik mijn villa netjes heb afbetaald. Het zijn kwakzalvers. Ze blijven maar medicijnen creëren tegen de symptomen. Niemand die eraan denkt geld te besteden om de oorzaak van al die kwalen aan te pakken. Nee, want dan zijn wij niet meer zo afhankelijk van die lijkenpikkers. Komaan bus!

Een regelrecht mirakel. Al heb ik Onze-Lieve-Heer toch een aardig handje geholpen. Betty moet even glunderen, als ze naar Dil kijkt. Ze zorgt goed voor haar ventje. Alles wat hem het bloed maar enigszins naar zijn hoofd kan doen stijgen, probeert ze te bannen uit zijn leven. Het huishouden beredert ze nog

altijd zelf, zij het met de wekelijkse steun van haar poetsvrouw Brenda. Voor de financiën heeft ze absoluut niemand nodig. Betty was altijd goed in economie, wat haar dan ook meteen na haar middelbare studies een halftijdse baan had opgeleverd bij haar oom Apollo. Ze werkte graag en goed, maar sinds haar vijftigste is ze ermee opgehouden, om volledig te kiezen voor haar man. Ze wou haar Dil, de lieve brompot, niet kwijt om dan decennia weg te kwijnen als weduwe. Daarvoor had ze niet gekozen. Naast haar praktische taken zag ze erop toe dat Dil niet te veel in contact kwam met zijn vervelende, hem het bloed van onder de nagels pestende broers, zussen en andere aanverwanten. Dat leverde Dil toch al een aantal jaar extra op in dit leven, dacht Betty. Als statutair bediende had Dil zich ook nooit hoeven te stressen op zijn werk en met de rust die hij nu thuis vond tijdens zijn pensioen, kon hij met gemak een eeuweling worden. Hihi! Ze gniffelt bij haar grapje.

Maar haar belangrijkste verwezenlijking, de basis voor haar mirakel, legt Betty in handen van de lieve Heer. Elke week gaat ze naar de kapel op de hoek van de straat waarin ze wonen, om een kaars te branden. Al dertig jaar, onafgebroken. Vakantie nemen ze niet, kinderen namen ze niet. Elke week een kaars en op religieuze feestdagen nog eentje extra. Betty doet zelfs mee aan het Offerfeest van de moslims. Samen met haar buurvrouw Rachida laat ze elk jaar een lammetje slachten en verdelen onder de behoeftigen, opdat haar wensen zouden uitkomen en die lieve Dil zou blijven leven. Ze was zelfs enkele keren mee geweest met haar vriendin Poli om op de Grieks-orthodoxe begraafplaats olijfolie te gieten over de botten van één of andere heilige en de druppels opnieuw op te vangen. Maar dat is alweer een tijdje geleden, Betty weet niet meer hoe het precies zit. En Poli, die is intussen in Griekenland. Hoe zou het trouwens met haar zijn?

'Dil, je zou best stoppen met ijsberen. Kom bij mij staan. Dil, alsjeblieft.'

De bus zet plots aan. Dil heeft hem nu al 15 minuten in het vizier. Hij ziet hem de weg opdraaien en langzaam naderen. Zie je wel, lijkt Betty tegen Dil te zeggen, die een grote zucht slaakt, je gaat je trein ruimschoots op tijd halen. Carl en Annelies kijken nog eens vluchtig naar elkaar. De bus komt aan, de chauffeur parkeert hem aan de halte met het rechterachterwiel in een plas waarin een uitgedoofde sigaret ligt en de deuren gaan open. Carl stapt als enige achteraan op en kijkt naar Annelies. Zij stapt in het midden op, schuift haar tienrittenkaart in de automaat, haalt die er uit en zet zich links aan het raam, vanbinnen gierend van opwindning. Carl zoekt al zijn moed bij elkaar en tracht met vaste tred naar haar te stappen. Zonder iets te zeggen ploft hij naast Annelies neer en zegt hey. Ze is aangenaam verrast door zoveel kordaatheid (ze had de te verwachten conversatie al klaar in haar hoofd; hij: *'Is deze plaats vrij?'*, zij: *'Nu niet meer.'*) en groet hem terug. Carl wordt voor even de man van haar leven. Betty en Dil stappen vooraan op. Betty gaat alvast zitten terwijl Dil, die wat gekalmeerd is, hun rit betaalt.

‘Mijn excuses voor het oponthoud,’ zegt de chauffeur met een licht zuiders accent als hij de norske gelaatsuitdrukking ziet waarmee Dil op de bus stapt, ‘maar ik had een passagier in nood. Die jongeman achteraan kreeg een epilepsieaanval en ik heb zijn vriend moeten helpen hem in bedwang te houden. Ik ben al blij dat hij zijn tong niet heeft afgebeten. Anders stonden we daar nog.’

‘Nog een geluk,’ mompelt Dil een beetje beschaamd en hij neemt zijn wisselgeld aan. Voordat hij zijn plaats opzoekt, kijkt hij naar achteren om te zien wie de chauffeur bedoelt. In de hoek zitten twee mannen. De ene bleek en flauw, met een uitgelopen druppel gestelpt bloed in de mondhoek. De andere heeft zijn arm om hem geslagen, zodat hij niet omvalt, en kijkt hem troostend aan. Dil knikt naar hen zonder dat ze het zien en voegt zich bij Betty. De twee mannen waren de enige passagiers tot aan deze halte. Niemand kijkt om, niemand stelt nog

vragen. Het levensgevaar is geweken, ze kunnen weer over tot de orde van de dag. De bus zet zich opnieuw in beweging.

Enkele seconden later steekt een donkere Alfa Romeo de bus voorbij. Hij rijdt niet sneller dan reglementair is toegelaten. Aan het stuur zit Zé. Zijn handen kleven aan het glad bewerkte hout. Zijn blik rust alternerend op de weg en op Zico die in de passagierszetel hangt. Zico rookt een sigaret. De assen klopt hij uit het raam af.

'Dat hebben we goed gedaan. We verdienen een beloning. Wat denk je ervan, Zé?'

Zé gunt hem geen antwoord waardig. Hij blijft nu onverstoort voor zich uitkijken, snuift een keer en schudt het hoofd.